

Mai 1848, nærmere bestemt ved Loven af 16de Martz 1851, er fastsat visse Regler for Constructionen af Bogne, der føre store Læs, med Hensyn til Hovedlandeveiene i Sjælland, og at der i den Henseende er fastsat visse Bestemmelser for Størrelsen af Læssene i Forhold til Hjulfælgenes Brede, hvorhos der er indført adskillige Veiesteder paa disse Veie til Overholdelse af Controlllen med Lovens Efterlevelse. Efterat nu Hovedlandeveiene for den største Deel af Riget ere færdige, har det vist sig, at der ogsaa kan være Anledning til at give Bestemmelser i saa Henseende med Hensyn til de øvrige Hovedlandeveie og mindre Landeveie i Danmark; der er ogsaa desangaaende indkommet et Andragende fra Ingenieurcorpset, ligesom der i forrige Session blev indbragt et Lovforslag af et Medlem af Folkethinget. Ministeriet har siden den Tid indhentet et Udkast til Lov fra Ingenieurcorpset og har derom confereret med alle Amtsrådene i Danmark. Det er derefter fundet mindre tilrådeligt at udvide de Bestemmelser, der gjælde for Hovedlandeveiene i Kjøbenhavns Amt, til de øvrige Hovedlandeveie og mindre Landeveie i Danmark, og det navnlig af den Grund, at Beføstningerne ved Controlllen vilde blive meget betydelige. Man er derfor gaaet ud fra et andet Synspunkt, idet man har bestemt Hjulfælgenes Brede efter Størrelsen af de Forpand, der bruges for Bognene, og i Dereensstemmelse dermed er det Udkast forfattet, som jeg herved har den Ære at forelægge Thinget. Det Vanskeligste i denne Henseende var, hvorledes man skulde føre Controlllen. Der indkom i saa Henseende fra Ingenieurcorpset et meget vidtløftigt Forslag, som gik ud paa, at Controlllen skulde overlades til Betopshyndsmand paa Landeveiene. Heri kunde jeg ingenlunde være enig, hvorimod jeg har troet, at Controlllen burde føres af Politiovrighederne i Kjøbstæderne, naar Bognene komme til Kjøbstæderne, hvilket jo jevnlig vil være Tilfældet med navnlig de større af dem. Der er i saa Henseende optaget en Bestemmelse i § 6. Da det imidlertid altid vil medføre nogle Udgifter for Bevkomende at skulle anskaffe saadanne Bogne, er det foreslaaet, at Loven først skal træde i Kraft

den 1ste Januar 1862, ligesom det er forbeholdt Indenrigsministeriet, hvor det maatte ansees for nødvendigt, at udsætte Bestemmelsernes Ikrafttræden paa enkelte Steder til en senere Fremtid. Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at overgive Udkastet til det høitærede Thing.

Formanden: Lovudkastet skal blive omdeelt.

Den næste Sag paa Dagsordenen er: Forsættelse af 2den Behandling af Udkast til Bygningslov for Kjøbstæderne i Kongeriget Danmark. Vi standse i Gaarsmødet ved Behandlingen af det Affnit i Udkastet, som indbefatter §§ 44—61, begge inclusive. Jeg skal give Ordet til den ærede 4de Landstingsmand for 10de Kreds.

M. P. Bruun: Da jeg ved Slutningen af forrige Møde begjærede Ordet, var det navnlig for at tillade mig nogle Indvendinger imod og nogle særlige Bemærkninger om det, der fra flere Sider er gjort gjældende med Hensyn til det Rum, der i offentlige Bygninger, s. Ex. Skoler og Fængsler, er fastsat for hvert Individ. Det forekommer mig, at en Sammenligning hermed og den Anvendelse, der er bleven gjort deraf, ikke ganske kan gjælde. Det forekommer mig imidlertid, at der er blevet lagt Vægt derpaa, og jeg skal derfor tillade mig at yttre nogle Ord derom. Det synes mig, at man for det Første overseer, at der ved mange Boliger ikke er Tale om et stadigt Ophold, hvorfor de ikke kunne sammenlignes med Fængsler; man maa vistnok indrømme, at i saadanne Boliger tilbringe Beboerne ibetmindste ligesaamegen Tid udenfor som indenfor. Dette er som bekendt ikke Tilfældet med Fængsler, men med Hensyn til Skolerne stiller Forholdet sig saaledes, at man ligesom kan sammenligne Opholdet der med Opholdet i mange Boliger. Dernæst synes mig, at man heller ikke maa overse, at der er en stor Forskiel paa, hvor det Offentlige, Staten, selv bygger, og altsaa har det i sin Magt at træffe de Bestemmelser, som den anseer for hensigtsmæssige, og hvor den derimod skal give Regler